

LEUGEN

Mededeling van een ervaringsdeskundige: de leugen is de specie tussen de stenen waarmee elk huwelijk wordt gemetseld. Wie dat ontkent, maakt zich schuldig aan een leugen.

Ik verklaar dit naar aanleiding van de uitgave van een nieuw boek, getiteld 'Iedereen liegt, maar ik niet'. Het is geschreven door Jan Henk van der Velden, in het dagelijks leven advocaat, met andere woorden: óók een ervaringsdeskundige. Ter illustratie van zijn overtuiging dat er erge en minder erge leugens bestaan (het leugentje om bestwil), bedacht hij de liegladder. Ik heb het boek glimlachend gelezen.

Wat voor de een een wenselijke leugen is, is voor de ander een onwenselijke leugen. Daar gaat Van der Velden eveneens op in. Hij laat vrijwel geen enkel aspect van de leugen liggen, maar toch wil ik hem nog een handje helpen door te stellen dat niet alleen het instituut huwelijk, maar ook de mensheid als geheel zonder leugen niet naar behoren zou kunnen functioneren.

Voorbeeld: als Nicolas Sarkozy tegen Angela Merkel

KRINGEN

ROB HOOGLAND

zegt dat hij blij is haar te zien, kan de kans dat hij liegt als groot worden ingeschat. Wakker worden naast Carla Bruni en dan Angela twee kussen geven: ik geef het je te doen. En de voorkomendheid van Angela is wellicht ook gespeeld: Sarko zal niet direct haar favoriete manstypen zijn.

Toch is het met het oog op onze toekomst verstandig dat die twee leugens blijven uitwisselen. Het zou de Europese eenwording niet geheel en al ten goede komen wanneer Nicolas door Angela wordt begroet met: „Zo, jij ijdele, glatte, arrogante lilliputter, ik hoop dat je snel weer bent opgehoepeld.”

Terwijl zij dat waarschijnlijk wél denkt.

Ander voorbeeld: toen Roosevelt en Churchill in februari 1945 op bezoek gingen bij Stalin in Jalta, voegden ze hem allerlei vriendelijkheden toe. Kijk maar eens naar de foto's van die conferentie. Maar ik weet zeker dat Franklin en Winston er niet zo bar veel van meenden. Ze logen in de wetenschap dat daarmee het einde van de Tweede Wereldoorlog zou worden bespoedigd.

Terug naar het gezinsleven, waar zoals bekend de eeuwige oorlog woedt, maar waar zich her en der een apocalyps zou voltrekken indien men zich ten doel zou stellen elkaar de waarheid te vertellen, en niets dan de waarheid.

Ik weet 't: een leugenaar moet vooral een goed geheugen hebben (Quintilianus). Dat is een nadeel. Maar stel, je schurftige, pokdalige vrouw stelt jou regelmatig de vraag die alle vrouwen hoopvol aan hun echtgenoot stellen: „Hoe zie ik eruit?” Het zou de goede vrede vermoedelijk niet ten goede komen wanneer je 'm alleen maar beantwoordt met: „Schurftig en pokdalig, zoals altijd.”

Ik bedoel maar.

We liegen er dus op los en houden daarmee onze verbanden in stand.

De leugen?

Ik aanbid hem, ik koester hem.

Ach, de grote Rudyard Kipling wist het al: „Wij zijn allen eilanden die elkaar leugens toeroepen over zeeën van misverstand heen.”